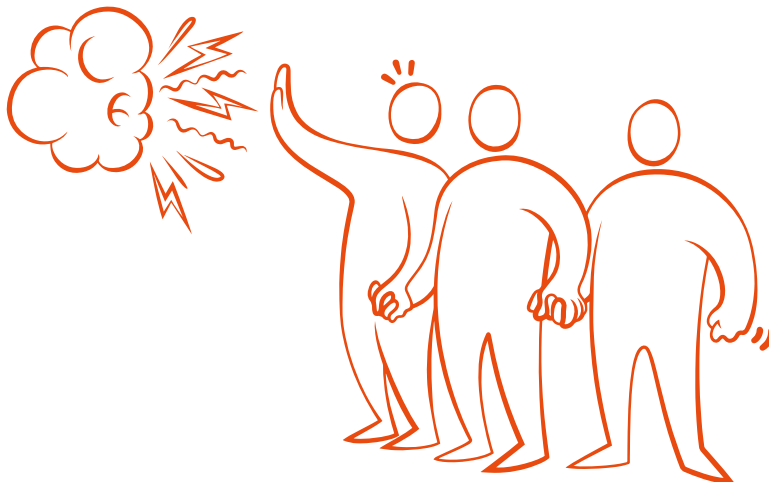

CHECKLISTA

Tips på åtgärder för att förebygga hot och våld

Checklistan kan användas som stöd för att besluta om vilka åtgärder som ska genomföras för att minska risken för hot och våld i arbetet. Se åtgärdstipsen som en idébank och markera de förslag på åtgärder som passar verksamheten. För sedan in förslag på åtgärder i en handlingsplan.

Här finns exempel på åtgärder inom följande fem områden:

1. Exempel på åtgärder kopplade till den fysiska arbetsmiljön

SKALSKYDD, LARM OCH TILLTRÄDESSKYDD	
☐	Lås, säkra dörrar och fönster.
☐	Larm i entré, i mötes- och mottagningsrum.
☐	Rutiner som säkerställer att obehöriga inte kan komma in i lokalerna.
☐	Rutiner för att ta hand obehöriga som vistas i lokalerna.
☐	Tydliga sätt att skilja medarbetare i verksamheten från besökare genom exempelvis ID-brickor och besöksbrickor etc.
☐	Väktare för att stärka skalskyddet.

UTFORMNING AV LOKALER OCH DESIGN	
☐	Föremål och möbler i lokalerna och om de kan användas som tillhyggen.
☐	Bord i mötesrum, eller skrivbord där patienter, klienter med mera tas emot. Bord ska helst vara så djupa att personer inte kan nå medarbetaren över bordet.
☐	Höj- och sänkbart skrivbord med en lampa i taket kan göra det svårare för besökare att hoppa över skrivbordet och nå medarbetaren.
☐	Att arbeta bakom en glasvägg i en reception gör det svårare att nå medarbetaren.
☐	Möjligheter att ha överblick i lokalerna underlättar kontroll.
☐	Möjligheten för medarbetare att fly från utrymmen, om det behövs. Det kan exempelvis vara en extra dörr från ett klassrum, mottagningsrum, mötesrum etc. som medarbetaren snabbt kan ta sig ut genom.
☐	Skapa utrymme för att backa från en situation och fly vid behov, exempelvis genom fria flyktvägar och breda korridorer.
☐	Undersök ljudmiljön. Mycket ljud kan öka stress för ljudkänsliga. Känslan av utsatthet ökar också om känsliga samtal lätt kan höras av andra.

2. Exempel på åtgärder kopplade till personlig utrustning och säkerhet

PERSONLIG SÄKERHET	
☐	Personligt larm eller komradio kan underlätta att få hjälp i en hotfull situation.
☐	Sekretessbelägg enskilda medarbetares uppgifter såsom namn, hemadress, telefonnummer etc. om det behövs.
☐	Skydda privatlivet och undvik foton eller annat som kan användas i en hotsituation eller som kan göra det lätt att identifiera medarbetaren och deras hemvist.
☐	Omfördela arbetet om en medarbetare ofta hamnar i en konfliktfylld situation med en speciell person.
☐	Använd inte privat bil i arbetet om det innebär en risk. Bilregistret har inget sekretesskydd.
☐	Vakter kan behövas vid särskilda möten.
☐	Överfallslarm som går direkt till polis, vaktbolag eller annan larmcentral kanske behövs.
☐	Undvik hembesök om det finns allvarliga risker för hot och våld.
☐	Se över behovet av larmtelefoner som är lämpliga vid arbete utanför arbetsplatsen.
☐	Kameraövervakning kan minska risker för våld, men främst öka känslan av trygghet.

KOMMUNIKATION OCH BEMÖTANDE	
Säkerställ att medarbetare har tillräcklig kompetens att hantera olika situationer i arbetet som kan leda till hot och våld, och även kompetens att hantera situationer med hot och våld för att minimera risken att situationen eskalerar och för att minimera skada.	
Erbjud kompetensutveckling i:	
☐	Konflikthantering och kommunikation med någon i affekt.
☐	Hur bemötande kan skapa lugn och trygghet.
☐	Kommunicera svåra beslut och bedömningar.
☐	Hantera potentiellt integritetskränkande situationer som exempelvis omvårdnad etc.
☐	Förstå ickeverbal kommunikation.
☐	Hålla svåra samtal och ställa frågor.
☐	Backa ur en situation och även att sätta gränser.

3. Exempel på åtgärder kopplade till den organisatoriska arbetsmiljön

ORGANISATION OCH RUTINER	
☐	Se över organiseringen av arbetet och verksamheten och se vad som kan bidra till ökad trygghet och säkerhet.
☐	Utveckla ett klimat på arbetsplatsen som erbjuder stöd och möjlighet att prata om hot och våld.
☐	Se över bemanning.
☐	Öka upplevelsen av begriplighet och tydlighet, exempelvis scheman, översikt över dagen, översikt över olika situationer.
☐	Skapa ordning och reda i verksamheten när det gäller roller och ansvar, policies och riktlinjer. Det skapar lugn och kan minska risk för hot och våld.
☐	Säkerställ att det finns tydliga rutiner för hur man ska agera i olika situationer, både i förebyggande syfte och om det händer samt säkerställa att de är kända av alla.
☐	Skapa ändamålsenliga riktlinjer och regler som tydliggör vad som gäller, och som är kända och accepterade av alla medarbetare.
☐	Öka kännedom för alla om risker i arbetet och hur de ska hanteras
☐	Säkerställ att det finns ändamålsenliga stöd och instrument för att kunna bedöma risker i olika situationer och med olika personer.
☐	Se över system där ni rapporterar avvikelser, tillbud och incidenter.
☐	Se över rutiner för rapportering och återkoppling i ord och handling.
☐	Skapa en rutin för att ta emot klagomål från patienter, klienter, brukare, elever och kunder för att avlasta enskilda medarbetare från upprörda kontakter.
☐	Öka delaktighet för patienter, klienter, brukare, elever och kunder för att minska känslan av kontrollförlust som kan bidra till hot och våld.

LEDARSKAP	
Säkerställ att chefer och ledning har kunskap om:	
☐	Hur man arbetar systematiskt med hot och våld i verksamheten.
☐	Vilka förutsättningar som behövs för att förebygga hot och våld.
☐	Hur man kan arbeta för att främja trygghet på arbetsplatsen.
☐	Krishantering och vad som ska göras efter en händelse med hot eller våld.

4. Exempel på åtgärder kopplade till den sociala arbetsmiljön

☐	Arbeta för en öppen kommunikation i organisationen där det är en naturlig del att prata om hot och våld i arbetet.
☐	Stärk samarbete för att medarbetare lättare ska kunna hjälpas åt i svåra situationer.
☐	Stärk samarbetet för att underlätta utbyte av kunskaper och erfarenheter med varandra om hur olika situationer bäst hanteras för att förebygga hot och våld. Det ger en psykologisk trygghet som är värdefull i mötet med den verksamheten finns till för.

5. Exempel på åtgärder kopplade till den digitala arbetsmiljön

☐	Undersök om bilder av och kontaktuppgifter till medarbetare behöver och ska vara tillgängliga på nätet.
☐	Se över närvaro på sociala medier och kom överens om eventuella säkerhetsåtgärder vid användning av sociala medier.
☐	Se över rutiner för hur ni kommunicerar digitalt, och vem som ska svara på exempelvis upprörda mejl från den verksamheten finns till för eller närstående.
☐	Ha rutiner, utifrån riskbedömningen, för hur olika situationer ska hanteras och förebyggas. Exempelvis hur telefonhot, SMS-hot, mejl-hot, utsatthet i sociala medier ska hanteras.
☐	Säkerställ att alla känner till hur digitala bevis kan säkras.